

19 FÖRÄNDRINGAR I SJUKFÖRSÄKRINGEN

Mindre pengar och tuffare bedömningar

Januari 2007

Sänkt tak i sjukförsäkringen

- 1 Var tredje försäkrings-
tagare får ut mindre än
80 % av lönen i sjukpenning
när taket sänks från 10 bas-
belopp till 7,5 basbelopp.
7,5 basbelopp motsvarar en
månadslön på drygt 25 000
och alla som tjänar mer för-
lorar alltså på beslutet.

Lägre sjukpenning

- 2 Sjukpenningnivån sänks
med 1,1 % och dager-
sättningen ska nu multipliceras
med 0,989. Med en månadslön
på 20 000 kr innebär det att
man får 15 824 kr i sjukpen-
ning och sjukpenningnivån är
alltså inte 80 % utan 79,12 %.

Juli 2007

Ännu mindre kontroll över
arbetsgivarens rehabilitering

- 3 Nu behöver arbetsgiva-
ren inte längre skicka in
en rehabiliteringsutredning till
Försäkringskassan. Tidsfristerna
för avstämningsmöte och upp-
rättande av rehabiliteringsplan
avskaffas också.

Januari 2008

Minskad insyn

- 4 Socialförsäkringsnäm-
nerna (lekmanamedver-
kan vid vissa av Försäkrings-
kassans beslut, tex rätt till
sjukersättning och beslut om
arbetsskada) avskaffas.

Sjukintyg från första dagen

- 5 Arbetsgivare får begära
sjukintyg från första
sjukdagen vilket innebär att
anställda kan tvingas besöka en
läkare redan första sjukdagen.

Ännu lägre sjukpenning

- 6 Sjukpenningnivån sänks
igen och nu ska dager-
sättningen multipliceras med
faktorn 0,97. Det innebär att
den verkliga ersättningsnivån
blir 77,6 % av den sjukpenning-
grundande inkomsten
(0,97 x 80 %).

Juli 2008

Tuff rehabiliteringskedja

- 7 En så kallad rehabilite-
ringskedja införs med
fasta tidsgränser för prövning
av arbetsförmåga och rätt till
sjukpenning. Alla sjukperio-
der ska räknas vilket innebär
att man mycket snabbt kan
befinna sig i slutet av rehabili-
teringskedjan, även om det är
ett nytt sjukdomsfall.

Tidsbegränsad sjukpenning

- 8 "Vanlig" sjukpenning
(80 %) tidsbegränsas till
ett år (364 dagar inom en
ramtid av 450 dagar). Efter
ansökan kan man få förlängd

sjukpenning med 75 %

(i praktiken 72,75 %) när
de 364 dagarna förbrukats.
Personer med mycket allvar-
liga sjukdomar kan få fortsatt
sjukpenning med 80 %.

Svårare att få sjukpenning

- 9 Arbetsförmågebegreppet
ändras från förmåga
i "normalt förekommande
arbete" till förmåga på den
"reguljära arbetsmarknaden".
Det innebär att det i praktiken
blir svårare att få sjukpenning.

Svårare att få permanent
sjukersättning

- 10 Kraven för att få perma-
nent sjukersättning ökar.
Det medicinska tillståndet ska
vara "stadigvarande" vilket
är det snävast definierade
kriteriet i hela OECD. Nedsätt-
ningen av arbetsförmågan ska
bestå för all överskådlig fram-
tid, även efter 65 års ålder.
Den tidsbegränsade sjukersätt-
ningen avskaffas också.

Ingen sjukpenning efter
sjukersättning

- 11 De som haft sjukersätt-
ning får inte längre rätt
att få tillbaka den sjukpenning-
grundande inkomst som man
hade innan sjukersättningen
beviljades. För dem som är
arbetslösa och blivit av med sin
sjukersättning innebär det att
man inte kan få sjukpenning
förrän man kvalificerar sig fört
en ny sjukpenninggrundande
inkomst (fått arbete och
avsikten är att man ska arbeta
minst sex månader framöver).

Januari 2009

Krav på arbetsgivarutlåtande

- 12** Försäkringskassan kan kräva att den anställda själv ska inkomma med ett arbetsgivarutlåtande, som ska beskriva de möjligheter som finns att ta tillvara arbetsförmågan på arbetsplatsen.

Ännu mindre insyn

- 13** Nämndemän ska inte längre delta i kammarrätternas avgöranden i socialförsäkringsmål.

Januari 2010

Åtgärder för utförsäkrade

- 14** Åtgärder införs för de som börjar utförsäkras (uppskattat till 54 000 personer under 2010). En ny arbetsmarknadspolitisk insats, "arbetslivsintroduktion", införs för dem som utförsäkras. Insatsen är individuellt anpassad och ska pågå maximalt tre månader.

Nytt beslut om sjukpenning efter sjukersättning

- 15** Rätten att återfå tidigare sjukpenninggrundande inkomst för dem som haft sjukersättning återinförs, men endast för dem som hade sådan ersättning vid utgången av december månad 2009. De som har eller kan få en sjukpenninggrundande inkomst och som deltar i arbetslivsintroduktionen kan åter få sjukpenning efter tre månader.

223 kronor om dagen

- 16** Under arbetslivsintroduktionen kan man få aktivitetsstöd enligt speciella beräkningsregler baserad på a-kasseersättning. De som inte uppfyller kraven får 223 kr/dag för fem dagar/vecka.

Ny variant av sjukpenning

- 17** Ytterligare en sjukpenningstyp införs "förlängd sjukpenning i vissa fall". Gäller för dem som inte kan delta i arbetslivsintroduktionen av olika skäl.

Lite mjukare rehabiliteringskedja

- 18** Försäkringskassan får möjlighet att skjuta upp provningen mot hela arbetsmarknaden (efter dag 180).

Nytt skäl för fortsatt sjukpenning

- 19** Möjligheten att få fortsatt sjukpenning (80 % även efter dag 364) mjukas upp då "synnerliga skäl" byts ut mot att det ska röra sig om en "allvarlig sjukdom".

12 FÖRÄNDRINGAR I ARBETSLÖSHETS-FÖRSÄKRINGEN

Högre avgifter och svårare att få ersättning

Januari 2007

Höjd avgift

- 20** Medlemsavgifterna ökar då a-kassornas finansieringsavgift till staten höjs.

Avgiften ska spegla hur stor arbetslösheten är i branschen vilket ger stora skillnader i avgifter. Exempel: en akademiker kan betala 90 kr/mån i avgift, en hotell- och restauranganställd kan få betala 440 kr/mån. Rätten att dra av avgiften i deklarationen tas också bort.

Krav på fler arbetade timmar

- 21** Arbetsvillkoret skärps från 70 tim/mån till 80 tim/mån inom en ramtid av 12 månader.

Ingen a-kassa efter studier

- 22** Studerandevillkoret försvinner, dvs möjligheten att kvalificera sig till a-kassa genom studier och ersättning under studieuppehåll försvinner.

Kortare överhoppningsbar tid

- 23** Den överhoppningsbara tiden (tex pga sjukdom) minskas från 7 år till 5 år.

Sänkt dagpenning

- 24** Den förhöjda dagpenningen (730 kr) de första 100 dagarna tas bort. Ny högsta dagpenning blir 680 kr, under fem arbetsdagar/vecka precis som tidigare.

Mars 2007

Sänkt ersättningsnivå

- 25** Ersättningsnivån sänks stegvis, första dagarna 80 % av högst 18 700 kr, efter 200 dagar 70 % och efter 300 dagar 65 %.

Juli 2007

Kortare period

- 26** Ersättningsperioden begränsas till 300 dagar.

Alla jobb måste sökas

- 27** Geografisk och yrkesmässig begränsning av arbetssökandet de första 100 dagarna tas bort. Den som är arbetslös måste söka alla tillgängliga jobb i hela Sverige.

Oktober 2007

Färre a-kassedagar

- 28** I ersättningsperioden räknas även dagar då man deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och har aktivitetsstöd.

April 2008

Kortare ersättningstid för deltidare

- 29** Ersättningsrätten för deltidsarbetslösa begränsas. Högst 75 ersättningsdagar/period. Gäller alla anställningsformer, även timanställningar. Innebär att det i vissa fall kan vara bättre att vara helt arbetslös än ta ett deltidsarbete.

Juli 2008

Fler karensdagar

- 30** Antalet karensdagar ökar från 5 dagar till 7 dagar.

Mars 2009

Ränta på återkrav

- 31** A-kassorna får ta ut ränta på återkrav av arbetslöshetsersättning. Det gäller även när den arbetslöse har överklagat beslutet om återkrav.

5 FÖRÄNDRINGAR

I ARBETSRÄTTEN

Svårare att bli fast anställd och tuffare turordning för äldre

Juli 2007

Lättare att tidsbegränsa anställningar

- 32** Ändringar i lagen om anställningsskydd. Arbetsgivaren behöver inte ange några skäl för att tidsbegränsa anställningar i upp till två år under en femårsperiod och turordningsreglerna blir tuffare för äldre.

Januari 2009

Uppluckring av arbetstagarbegreppet

- 33** Lättare att få F-skattesedel vilket i praktiken gör det enklare för arbetsgivare att kringgå arbetstagarbegreppet och slippa tillämpa arbetsrättslig lagstiftning och kollektivavtal.

Mindre krav på jämställdhet

- 34** Ny Diskrimineringslag som ersätter jämställdhetslagen och övriga diskrimineringslagar. Arbetsgivarens skyldigheter att upprätta skriftliga planer för jämställdhet och jämställda löner inskränks.

Januari 2010

Lägre krav på utländska arbetsgivare

- 35** Skyldigheten för utländska arbetsgivare från andra EU-länder, som inte är fast etablerade i Sverige, att ha en representant här som kan förhandla och teckna kollektivavtal tas bort.

April 2010

Svårare att strejka

- 36** Kraftiga inskränkningar i möjligheten att vidta stridsåtgärder för att få till stånd kollektivavtal med utländska arbetsgivare som utför arbete i Sverige, Laval-lagstiftningen.